

MÀSTER EN ESTUDIS COMPARATIUS DE LITERATURA, ART I PENSAMENT
Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Cultura i Departament d'Humanitats

Pla Docent d'Assignatura

Títol de l'assignatura (pla d'estudis):

Imatge i Text

Subtítol de l'assignatura:

Mística i Visió en l'Edat Mitjana i en el segle XX

Codi de l'assignatura:

30792

Mòdul al qual pertany:

8. Temes de Teoria Literària
9. Temes de Filosofia, Estètica i Espiritualitat

Tipus:

Obligatòria

Optativa

Nombre de crèdits (ECTS):

5 ECTS

Idioma en el qual s'imparteix:

Castellà

Professor/s responsable/s (curs 2007- 2008):

Victoria Cirlot Valenzuela

Descriptor (màx. 5 línies):

El curs es proposa l'estudi de la relació entre imatge i text dins de l'àmbit de la mística i l'experiència visionària de l'Edat Mitjana i en el segle XX. Per a la mística medieval ens centrarem en el cas de la visionària Hildegard von Bingen, les visions de la qual van ser il·lustrades en un manuscrit coetani. El surrealisme del segle XX constituirà una confrontació possible en la relació d'imatge i text: des dels títols dels quadres fins la construcció de textos necessàriament acompanyats d'imatges (Breton, Éluard).

Objectius formatius (màx. 5 línies):

Es tracta que l'alumne adquireixi a través del curs la capacitat hermenèutica aplicada no només als textos, sinó també a les imatges, i fonamentalment a la relació que puguin mantenir entre sí els textos respecte a les imatges i viceversa. El fet que els exemples pertanyin a dos períodes històrics diferents cerca a més a més permetre la comparació de les possibles relacions entre imatges i textos, per a d'aquesta manera determinar les seves semblances i diferències.

Programa (màx. 10 temes):

1. Imatges i textos: a prop de les diverses relacions en la història de l'art i en la història literària.
2. La cultura del manuscrit en l'Edat Mitjana: audició i visibilitat
3. La funció didàctica de la imatge en la mística medieval

Pla Docent d'Assignatura

4. Hildegard von Bingen: de Scivias al Liber Divinorum operum
5. Imatges i textos en l'obra de Hildegard von Bingen
6. La imatge com símbol en l'experiència visionària
7. Títol i obra plàstica en el surrealisme: la trobada del títol
8. La fotografia i el relat: Nadja d'André Breton
9. El roman-collage: Max Ernst
10. Les revistes surrealistes i la relació imatge-text

Metodologia d'ensenyament (màx. 5 línies):

L'assignatura tindrà 20 hores d'ensenyament presencial amb el grup sencer i la resta de les hores de contacte amb el professor es faran en grups més petits i tutories obligatòries. A més de les classes, el procés d'aprenentatge inclou lectures, grups de discussió i altres activitats formatives assignades pel professor.

Críteris i procediments d'avaluació (màx. 5 línies):

L'avaluació de les assignatures del màster es fa sempre per mòduls, realitzada conjuntament pels professors responsables de les dues assignatures matriculades del mòdul. Aquesta avaluació té una part continuada al llarg del trimestre i una part en forma de projecte, treball o examen acordat amb els professors responsables de les dues assignatures i avaluat conjuntament.

Els estudiants hauran de realitzar un treball que respongui a la temàtica del curs i que serà defensat oralment.

Bibliografia seleccionada (màx. 10 ítems):

André Breton y el surrealismo, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía 1991 (Georges Pompidou 1991)

Belting, Hans, *Pour une anthropologie des images*, Gallimard, París 2004 (1ª ed. Munich 2001)

Cirlot, Victoria, *Hildegard von Bingen y la experiencia visionaria de Occidente*, Herder, Barcelona 2005

Didi-Huberman, Georges, *Ce que nous voyons, ce qui nous regarde*, de Minuit, París 1992

Foucault, Michel, *Ceci n'est pas une pipe*, Montpellier, Fata Morgana 1973

Hamburger, Jeffrey, *The Visual and the Visionary*, Zone books, Nueva York 1998

Meyer Schapiro, *Words, script, and pictures: Semiotics of Visual Language*, George Braziller, Nueva York 1996

Newman, Barbara, *God and the Goddesses. Vision, Poetry, and Belief in the Middle Ages*, Univ. of Pennsylvania Press, Philadelphia 2003

Saurma-Jeltsch, Lieselotte E., *Die Miniaturen im "Liber Scivias" der Hildegard von Bingen. Die Wucht der Vision und die Ordnung der Bilder*, Reichert Verlag, Wiesbaden 1998

Pla Docent d'Assignatura

Spies, Werner, *Max Ernst. Collages. The invention of the surrealist universe*, Thames and Hudson, Londres 1991